

Αύγερινου κατεκρίθη ὡς μερολήπτης. Ἔχουσι δίκαιον οἱ καλοῦντές με οὕτω. Ἄλλὰ ἤτο αἰρετωτέρα ἡ σιγή, καὶ λυποῦμαι· διότι προκαλούμενος θά εἶπω τὴν ἀλήθειαν, ἣτις θά δυσαρρεστήσῃ τοὺς κατακρίνοντάς με. Ὁ κ. Αὐγερινὸς καθεῖξε τὰ ὑπάτα τῆς πολιτείας ἀξιώματα, παρέσχεν πολλὰς ὑπηρεσίας εἰς τὸ ἔθνος καὶ εἰς τὴν ἰδιαιτέραν αὐτοῦ πατρίδα καὶ τὴν ἐπαργίαν, ὡφείλον ἐπομένως οἱ κάτοικοι νὰ δράμωσι πρὸς ὑποδοχὴν του. Δυστυχῶς ὅμως ὀλίγοι ἔδραμον, ἐν ᾧ πρὸ τριῶν ἐτῶν ἄπειροι ἀθορμητῶς ὥρας μακρὰν ὑπῆγαν πρὸς συνάντησίν του· ἴσως διότι συνωδεύετο τότε ὑπὸ τοῦ περιφανοῦς ἀνδρὸς Κουμουνοῦρου καὶ ἤτο καὶ ὑπουργός. Ἄλλ' ἐπειδὴ ὁ μὲν Κουμουνοῦρος ἀπέθανεν, αὐτὸς δὲ δὲν εἶναι ὑπουργός, ἔπρεπε νὰ δειξῶσι πρὸς αὐτὸν ψυχρότητα ἀδικαιολόγητον; Οἱ φίλοι του τοῦλάχιστον εἰς τὴν θέαν τῆς προπαρευμένης πομπῶδ' κατὰ τὴν εἰσοδὸν του σημαίας τοῦ σταυροῦ, ἐμβλήματος τοῦ κόμματος, δὲν ἔπρεπε νὰ ἐνθουσιασθῶσιν; Οἱ ἀντίπαλοι αὐτοῦ ἔχουσι δίκαιον, ἀλλ' ἐκεῖνοι οἵτινες εὐηργετήθησαν, οἱ φίλοι του τέλος, ἔπρεπε ψυχρῶς νὰ ὑποδεχθῶσιν αὐτόν; Τοῦτο λυπηρὸν, καὶ ὁμολογοῦμεν εἰλικρινῶς, ὅτι ἡ πρὸς τὸν Αὐγερινὸν ψυχρὰ τῶν κατοίκων ὑποδοχὴ εἶναι ἀξιοκατάκριτος, καὶ ἀξιοκατάκριτος ἐπίσης οἱ σκεφθέντες νὰ ἐπιζητήσωσι ποικύτην ἐκδήλωσιν αἰσθημάτων. προκαλοῦσαν τὴν αὐστηρὰν κρίσιν τοῦ κοινοῦ. Αὕτη, φίλε, εἶναι ἡ αἰτία δι' ἣν ἐσιώπησα ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου πούτου, καὶ δυσαρρεστοῦμενος σφόδρα εἰπὼν ἀλήθειαν πικρὰν τὴν ὁποίαν προσεπάθησα νὰ κρύψω.

Ἐν τῷ «Αἰῶνι» κατεχωρίσθη τηλεγράφημα κατὰ τοῦ Ἐπάρχου Γ. Τσακωνοπούλου δι' οὗ παραπονοῦνται κατ' αὐτοῦ διὰ πράξιν διαφεύγουσαν τὴν ἀρμοδιότητά του. Ἄφ' οὗ ἡ ὑπόθεσις αὕτη εἶναι εἰς χεῖρας τῆς δικαιοσύνης, ἔπρεπεν ὁ ἐπαρχος νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὰ δικαιώματα αὐτῆς; Γράφομεν τὰ ὀλίγα ταῦτα ὑπὲρ τοῦ κ. ἐπάρχου, διότι μέχρι ὥρας δὲν ἴδομεν αὐτὸν παρανομοῦντα, ἀλλ' ἐγνωρίσαμεν ὑπάλληλον

τοῦ καθήκοντος. Διεδόθη μετ' ἐπιστημότητος ἀπὸ τοὺς περὶ τὸν Αὐγερινὸν ὅτι οὗτος ἔδωκε χεῖρα τῷ κ. Τρικούπη, καὶ ὅτι πολλοὶ ἀλλαγὰι καὶ μεταθέσεις καὶ παύσεις χάριν τούτου ἐγένοντο. Δὲν εἶναι παράξενον τοῦτο· ἀλλ' ὑποθέτω ὅτι τοιαῦται διαδόσεις γίνονται, ὅπως ἐξαπατήσωσι τοὺς ἀπλοῦς.

Ἡλεῖος

ΕΙΜΕΘΑ ΓΟΥΑΡΑΝΟΙ

Ὅτι αἱ τέχναι καὶ ἡ βιομηχανία εὐρίσκονται παρ' ἡμῖν ἐν νηπιῶδῃ καταστάσει καὶ ὅτι ἐπομένως οὔτε τέχνης οὔτε βιομηχανίας κατασκευάσματα ἔχομεν νὰ ἐπιδείξωμεν· ὅτι οἱ πλείστοι τῶν ἐπιστημόνων ἡμῶν, οὔτε διὰ τῶν ἰδίων αὐτῶν ὀφθαλμῶν δύνανται νὰ ἴδωσι, οὔτε ἐπὶ τῶν ἰδίων αὐτῶν ποδῶν δύνανται νὰ στηριχθῶσι, καὶ ὅτι διὰ τοῦτο οὐδὲν λαμβάνομεν μέρος εἰς τὰς ἐπιστημονικὰς προόδους τοῦ αἰῶνός μας, ταῦτα πάντα εἶνε πράγματα πασίγνωστα. Ὅτι, ὅμως ἀγνοοῦσιν ἴσως οἱ πλείστοι καὶ ὅτι πρέπει νὰ μάθωσιν, εἶνε, ὅτι ἡμεῖς αὐτοὶ εἴμεθα καὶ οἱ παρακωλύοντες τὴν προοδόν. Ὁ ἀποδείξωμεν τοῦτο σήμερον ὡς πρὸς τὰς ἐπιστήμας μόνον, ἴσως δ' ἄλλοτε ἀποδείξωμεν τὸ αὐτὸ καὶ ὡς πρὸς τὰς τέχνας καὶ τὴν βιομηχανίαν. Ὁ ἀποδείξωμεν σήμερον ὅτι ἐνῶ πᾶν εὐρωπαϊκὸν κράτος—μέγα ἢ μικρὸν—πλείστας καταβάλλει προσπαθείας ὅπως μορφῶνῃ καὶ ἐνθαρρύνῃ γνησίους τῆς ἐπιστήμης θεράποντας, συντελοῦντες εἰς τὴν πρόοδον αὐτῆς, ἡμεῖς, ἐν τῇ γενέτειρᾳ τῶν ἐπιστημῶν, ἡμεῖς, οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ Θεοφράστου, οἱ καυχώμενοι δι' αὐτούς, πᾶσαν καταβάλλομεν προσπάθειαν, ὅπως ἐμποδίσωμεν τὴν πρόοδον καὶ ἀνάπτυξιν τῆς ἐπιστήμης—οὐδεμίαν καταβάλλομεν σκόπιμον ἐνέργειαν πρὸς τελειότεραν μόρφωσιν τῶν ἐπιστημόνων ἡμῶν, οὐδεμίαν καταβάλλομεν προσπάθειαν ὅπως ἀπομα-

ῶνομα τοῦ θεοῦ τούτου, ἀλλ' ἔκτοτε τὸ ἐλησμόνησα.

— Καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἱατροῦ;

— Τὸ ἐλησμόνησα ἐπίσης· ἀλλὰ ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἔχει ἓνα φρενοκομεῖον εἰς τὸ Ἰντέιλ· ἐκεῖ κατὰ πρῶτον περιωρίσθη πρὶν ἀναχωρήσῃ διὰ τὴν Ἀγγλίαν.

— Γνωρίζετε ἄλλο τι ἀκόμη;

— Σᾶς εἶπον, κύριε, ὅ,τι ἤξεύρω.

Ὁ Κάρολος Σεβρὺ κατενόησεν ὅτι δὲν ἐλάμβανε περισσότερας πληροφορίας ἐν Πόρ-Μαρλύ καὶ ὅτι θά ἔχανε πολῦτιμον καιρὸν ἐξετάζων ἄλλα πρόσωπα.

Ἡχαραρίστησε τοὺς δύο κηπουροὺς καὶ ἐπανῆλθεν εἰς Παρισίους.

Ἐπὶ ὀκτῶ ἡμέρας ἔκαμεν ἐρεύνας ἐν Ἰντέιλ κατ' ἀρχὰς, ἐπειτα ἐν Παρισίοις καὶ τοῖς πέριξ. Πανταχοῦ συνετῶς, ἐπιδεξιῶς συνέλεγε πληροφορίας. Ἦτο πεπεισμένος ὅτι ἡ μαρκησία, ἐὰν ἔζη ἀκόμη, εἶχε περιορισθῆ ἐντὸς τῶν Παρισίων ἢ ἐν τοῖς πέριξ. Ἀλλὰ τέλος κατενόησεν ὅτι ἔχανε τὸν καιρὸν του καὶ ὅτι ἐματαιοπῶνει ζητῶν ἀδύνατα.

Ἐγνωρίζε τὸν βίον ὃν διῆγεν ὁ βαρόνος Δεσιμαίξ. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν βαρόνην, πάντες ὅσους ἠρώτα ὠμίλου περι αὐτῆς μετ' ἐπαίνων.

Πρὶν ἢ πληῆξῃ τὸν βαρόνον ὁ Κάρολος Σεβρὺ, ἀπεφάσισε νὰ ἴδῃ τὴν βαρόνην.

Γνωρίζομεν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς συνεντεύξεως· σκηνὴ ἐπῆλθε βιαία, τρομερὰ μεταξὺ τῆς Κλεμεντίνης καὶ τοῦ βα-

ρόνου, ὅστις ἠρνήθη τὰ πάντα κυνικῶς καὶ μετὰ μεγίστης ἱταμότητος. Ἄλλ' ἡ βαρόνη δὲν ἠδύνατο νὰ ἀπατηθῆ, εἶχεν ἴδει καὶ κρατήσῃ ἐν χερσὶ τὸ πρακτικὸν τοῦ γάμου τοῦ μαρκησίου Σαμαράνδ μετὰ τῆς Λουκίας Γλανδάς.

Ἐνεθυμήθη μυστηριώδεις τινὰς ἐπισκέψεις ἄς ἀγνωστον πρόσωπον ἔκαμεν ἐνίοτε εἰς τὸν συζυγόν της. Γνωρίζομεν δὲ ἐπίσης πῶς ἐξετάζουσα τὸ μνημονικὸν της ἀνεμνήσθη λόγους ἀκαταλήπτους τότε δι' αὐτὴν, τοὺς ὁποίους ἤκουσεν ἡμέραν τινα τυχαίως· Βλαϊνκούρ, παλαιὸς πύργος, παράφρων, παιδίον...

Οὗτοι ἦσαν ζωηρὰ λάμψις ριφθεῖσα τὴν νύκτα. Τοιοῦτοτρόπως δὲ ἐπειδὴ μόνον εἰς ἀπόστασιν λευγῶν τινῶν ἀπὸ τὸ Βωκούρ, ὅπου ἐμελλε νὰ διέλθῃ τὸ θέρος, ἔκειτο τὸ Βλαϊνκούρ, εἰς παλαιὸν τι ἠρειπωμένον οἰκίημα ἢ μαρκησία καὶ τὸ τέκνον της, δυστυχῆ θύματα τῆς πλεονεξίας τοῦ συζύγου της, εἶχον κατακλεισθῆ.

Ἐἶχεν ὑποσχεθῆ τῷ Καρόλῳ Σεβρὺ νὰ ἦνε σύμμαχός του, νὰ βοηθῆσῃ αὐτῷ δι' ὅλων τῶν δυνατῶν μέσων, ἵνα ἀνεύρῃ τὴν δυστυχῆ μαρκησίαν Σαμαράνδ. Ἦδύνατο νὰ μὴ πράξῃ οὕτως; Οὐχί. Ὁφείλειν αὕτη νὰ ἐπανορθῶσῃ τηλικαύτην ἀδικίαν, τὸ γενόμενον κακὸν ἐν τοῖς ὅροις τοῦ δυνατοῦ.

Τότε ἔγραψε τὴν ὀλεθρίαν ταύτην ἐπιστολὴν ἣτις ἐμελλε νὰ παραδῶσῃ εἰς τὸν Βλαϊρῶ δύο νέα θύματα.

Ἡ ἐπιστολὴ τὴν ὁποίαν ἐνεπιστεύθη εἰς τινα τῶν ὑπηρετῶν, ἀντὶ νὰ σταλῇ ἀμέσως εἰς τὸν Κάρολον Σεβρὺ, ἐδό-

κρώνωμεν ἐκ τῆς ἐστίας ἐνθα δέον νὰ καλλιερῆται ἡ ἐπιστήμη τοὺς κακοήθεις ἐπιστήμονας, τοὺς κωλύοντας τὴν πρόοδον τῶν δυναμένων καὶ ἐχόντων ζῆλον ὅπως προοδεύσωσι, καὶ ὄχι μόνον δὲν σεβόμεθα τοὺς ἱκανοὺς καὶ χρηστοὺς, τοὺς εὐλικρινῶς καὶ εὐσυνειδήτως θεραπεύοντας τὴν ἐπιστήμην, ἀλλὰ καὶ λαμβάνομεν ἐνίοτε τὸν ἄγριον ἡμῶν πέλεκυν ἀνὰ χεῖρας ὅπως κατατομήσωμεν αὐτοὺς.

Ἐν μέσῳ τοῦ ἐπιστημονικοῦ σκότους ὕπερ ἐπικρατεῖ παρ' ἡμῖν, ἀνεφάνησαν κατὰ τὴν πέμπτην δεκαετηρίδα δύο ἀκάματοι φυσιοδίφαι, δύο γνήσιοι τῆς ἐπιστήμης θεράποντες, οἵτινες κατέγειναν εἰς τὴν σπουδὴν τῆς ἐλληνικῆς χλωρίδος, ἥτοι τῆς αὐτοφυοῦς τῆς πατρίδος ἡμῶν βλαστήσεως. Ἀμφότεροί περιηγήθησαν, πλειστάκις, μετὰ μεγίστου ζήλου, πλείστα τῆς ἐλευθέρου καὶ δούλης Ἑλλάδος μέρη, ὑπερνίκησαν πλείστα προσκόμματα, ἀνεζήτησαν καὶ ἐσπούδασαν μετ' ἐπιμονῆς καὶ ὑπομονῆς τὰ αὐτοφυῆ ἐλληνικὰ φυτὰ καὶ ἀνεκάλυψαν μεταξύ αὐτῶν πλείστα εἶδη ἄγνωστα τέως τῇ ἐπιστήμῃ, ἅτινα διαπρεπῆς ἐν τῇ περιγραφικῇ βοτανικῇ βοτανικός, ὁ Ἐδμόνδος Βοασιέρος, ἐδημοσίευσεν ἐν τῷ συγγράμματι αὐτοῦ τῷ ἐπιγραφομένῳ: *διαγνώσεις τῶν νέων ἀνατολικῶν φυτῶν*. Ἄνευ τῶν δύο τούτων διαστημῶν ἡμῶν βοτανικῶν, ἴσως ἡ ἀνατολικὴ χλωρίς τοῦ αὐτοῦ Βοασιέρου δὲν θὰ ἐβλεπε τὴ φῶς. «*Διὰ τῶν ἐπιμόνων προσπαθειῶν*» τῶν δύο τούτων ἀνδρῶν, γράφει ὁ εἰρημένος σοφὸς βοτανικός «*ἡ ἐλληνικὴ χλωρίς ἐγγωρίσθη πολὺ κάλλιον, ἢ ἡ χλωρίς οἰουμένητε ἄλλου τῆς Ἀνατολῆς μέρους*». Οἱ δύο οὗτοι φυσιοδίφαι— τοὺς διέγνωσεν ἀναμφιβόλως, ὁ ἀναγνώστης— εἶνε ὁ Θεόδωρος Ὀρραϊδῆς καὶ Θεόδωρος ὁ Χελδρεῖχ. Ὁ πρῶτος, ὁ πρῶν τῆς βοτανικῆς καθηγητῆς ἐν τῷ ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ, δὲν ἔτχε δυστυχῶς τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἔλῃ ὡς ἠλπίζεν *ασυμπαρέδρους ἐν τῷ γήρατι παρὰ τῇ ἐστία τοῦ χρεμῶνος τὰς ἀγρίας ἀναμνήσεως τὰς ὁποίας ἐν μέσῳ ἀ-*

γριωτάτης φύσεως μετὰ τῶν φυτῶν τῆς συνέλεξεν. Ἡ πάπυστος καὶ ὑπέμετρος ἐργασία κατέβαλε τὸν ἄνδρα— δεινὴ ἀσθένεια ἀφῆραπασεν σχεδὸν αὐτὸν ἐκ τοῦ μέσου ἡμῶν, πρὶν ἢ προφθάσῃ οὗτος νὰ τακτοποιήσῃ τὸ ὑπ' αὐτοῦ μετὰ τόσων κόπων θησαυρισθὲν ἄφθονον ὑλικόν. . . ἡ βοτανικὴ δ' ἐσίγησεν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ.

Ὁ ἕτερος τῶν φυσιοδιδίων μένει παρ' ἡμῖν. Ἀλλὰ προσπαθοῦμεν ἄρα γε νὰ ὠφεληθῶμεν ἐκ τοῦ σοφοῦ τούτου ἀνδρός, δὴ ἡ τύχη μᾶς ἔφερε πρὸ τεσσαράκοντα ἐτῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα;— Ὅχι μόνον δὲν προσπαθοῦμεν νὰ ὠφεληθῶμεν ἐκ τοῦ βοτανικοῦ τούτου, δὴ ἔπρεπε νὰ θεωρῶμεν ὡς πολύτιμον εὑρημα, ὄχι μόνον δὲν ἀπονέμομεν αὐτῷ τὴν δειλομένην εὐγνωμοσύνην, ἀλλὰ καὶ πικραίνομεν καὶ ἀδικούμεν τὸν ἄνδρα καθ' ἐκάστην! Πᾶν ἄλλο κράτος μετὰ τὴν ἀπόλειπν τοῦ προειρημένου τῆς βοτανικῆς καθηγητοῦ, εὐθύς θ' ἀνέθετεν εἰς τὸν δεύτερον διαπρεπῆ φυσιοδίφην τὴν διδασκαλίαν τοῦ μαθήματος τούτου ἐν τῷ ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ. Καὶ ὄντως διὰ τεσσαρακονταετῶν παρατηρήσεων καὶ σπουδῶν δὲν διεφώτισεν ὁ βοτανικός οὗτος πλείστα τῆς ἀνατολικῆς χλωρίδος μέρη; Δὲν περιῆλθε καὶ ἐσπούδασε μεθ' ὑπεμέτρου ζήλου τὴν βλάστησιν τῆς Ἑλλάδος, τῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης, τῆς μικρᾶς Ἀσίας καὶ Ἀρμενίας; Δὲν εἶνε αὐτὸς ὁ ἴδιος βοτανικός, ὅστις ἐσπούδασε τὴν χλωρίδα τῆς Κρήτης καὶ εἰργάσθη μετὰ τοῦ Ρολέν εἰς τὴν σύνταξιν τῆς γαλλιστῆ ἐκδοθείσης *φυσικῆς περιγραφῆς τῆς νήσου ταύτης*; Δὲν εἶνε αὐτὸς ὁ Χελδρεῖχ, ὅστις συνέγραψε τὸ περὶ χρησίμων φυτῶν τῆς Ἑλλάδος βιβλίον; Δὲν εἶνε αὐτὸς οὗτος, ὅστις ἐπὶ τριακονταετῶν παρατηρήσεων στηριζόμενος, ἐν τῷ ὑπὸ τοῦ Αὐγούστου Μόμσεν ἐκδοθέντι γερμανιστῆ βιβλίῳ περὶ τῶν ὥρων τοῦ ἔτους ἐν Ἑλλάδι ἔγραψε τοὺς λαμπροὺς πίνακας περὶ τῆς διαρκείας τῆς ἀνθήσεως ἐκάστου φυτοῦ ἐκ τῶν φυομένων ἐν

τῷ βρόνῳ Δεσιμαῖζ ὑπὸ τοῦ ἀπίστου δούλου. Ὁ βαρόνος αἰσθανόμενος πλέον ὅτι ἡ σύζυγός του τῷ ἦτο ἐπιφοβός εἶχε περιστοιχίσαι αὐτὴν ἐγκαίρως διὰ κατασκόπων.

Ἄνευ τοῦ ἐλαχίστου διαταγμοῦ ὁ ἄθλιος ἀπεσφράγισεν καὶ ἀνέγνω τὴν ἐπιστολήν.

— Τί! Ὁ, τι ὁ Βλαιρῶ καὶ αὐτὸς ἐνόμιζε μυστικόν, τὸ ἐγνωρίζεν ἡ βαρόνη.

Πρὸς στιγμὴν ἐθεόρει ἑαυτὸν κατεστραμμένον, ἤθθανε τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς ἠνωρωμένας, ἀφθονὸς δὲ καὶ ψυχρός ἰδρῶς περιέριε τοῦ μέτωπον καὶ τοὺς κροτάφους του, ἐνόμισεν ὅτι εἰς διάστημα ὀλίγων λεπτῶν ἐγῆρασε κατὰ δέκα ἔτη. Ἦτο πελιδνός, τὰ δὲ χαρακτηριστικά του ἦσαν φρικωδῶς συνεσταλμένα. Ἐξέβαλεν εἶδος μυκηθμοῦ πιέζων τὸ μέτωπον διὰ τῶν χειρῶν. Ἐβλεπεν ὑπὸ τοὺς πόδας του τὸ βάραθρον εἰς ὃ ἐμελλε νὰ πέσῃ. Ποία κατακρήμνις! ποία φρικαλέα πτώσις!

Τί νὰ κάμῃ; τί νὰ κάμῃ; Οὐδὲν ἠδύνατο αὐτὸς, οὐδὲν, οὐδὲν. . . Ὁ δὲ Κάρολος οὗτος Σεβρὺ καὶ ἡ σύζυγός του ἀπέβαινον ἐπὶ μᾶλλον ἀπειλητικοί! Μόνος ὁ Βλαιρῶ ἠδύνατο νὰ τὸν σώσῃ, ἐὰν ἡ σωτηρία ἦτο δυνατὴ. Ἀλλὰ τοῦτο θὰ τῷ ἐστοίχιζεν πολὺ, ἀδιάφορον! Ὄ! ἡ εἰρκτὴ, τὸ κακουργοδικεῖον, οἱ δικασταί! . . . Οἱ ὀδόντες του συνεκρούοντο, ἔτρεμον, ἐρρίγουν ὡσεὶ εἶχε πυρετόν.

Εἰς μόνον τὸν Βλαιρῶ εἶχε τὴν ἐλπίδα του, διὸ καὶ ἔτρεξεν εἰς τὴν ὁδὸν «Ρουά-Δεσιμαῖζ». Ὁ Βλαιρῶ εὗρίσκειτο ἐν

τῇ οἰκίᾳ του. Ὁ κακοῦργος ἐμάντευσεν ἀμέσως τὴν σοβαρότητα τῆς καταστάσεως.

— Ἀνάγνωτε, ἀνάγνωτε ταχέως, εἶπεν αὐτῷ ὁ βαρόνος τείνων τὴν χεῖρα.

Τοῦ Βλαιρῶ ἡ μορφή, ἀναγινώσκοντος, ἤλλαξε τρεῖς ἢ τετράκις ἔκφρασιν.

— Χοῦμ, χοῦμ, εἶπε συνοφρυωθείς.

Καὶ ἤφατο τοῦ πώγωνος, τοῦθ' ὅπερ ἦν εἰς αὐτὸν ἔνδειξις σφοδρᾶς συγκινήσεως.

— Λοιπὸν; ἠρώτησεν ὁ βαρόνος, μετ' ἀγωνίας ἀνθρώπου, ὅστις εὗρίσκειται μετὰ ζῶης καὶ θανάτου.

— Σοβαρὸν, σοβαρώτατον, ἀπήντησεν ὁ Βλαιρῶ διὰ βραβραχνῶδους φωνῆς.

— Διὰ τοῦτο καὶ ἔσπευτα ἀμέσως νὰ ἔλθῃ.

— Ἐκάματε πολὺ καλά. Ἄ! κ. βαρόνε, πάντοτε σὰς ἔλεγα· μὴ παύετε παρατηροῦντες πρὸς τὸ μέρος τῆς Βαταίας. Πόσον εἶχα δίκαιον! Μάλιστα, κάτι μοι ἔλεγεν ὅτι, ἐὰν ποτε ἐπήρχετο ἀνησυχία τις ἐφ' ἡμῶν, ὁ κίνδυνος θὰ προήρχετο ἐκείθεν. Καὶ ἐπῆλθεν, ἰδοὺ, πλυσίον σας ἀπειλητικός, τρομερός.

— Δὲν ἔχομέν τι λοιπὸν νὰ πράξωμεν; ἠρώτησεν ὁ βαρόνος καταπεπονημένος.

— Πάντοτε ἔχομεν νὰ πράξωμέν τι, κ. βαρόνε. Ὁ ἄνθρωπος λοιπὸν οὗτος εἶδε τὴν κυρίαν Δεσιμαῖζ;

— Μάλιστα.

τῆ πεδιάδι τῆς Ἀττικῆς; Δὴν εἶνε ὁ αὐτὸς βοτανικὸς, ὅστις ἐν τῷ συνεδρίῳ τῶν βοτανικῶν κατὰ τὴν παγκόσμιον ἐν Παρισίοις ἐκθεσιν ἐτίμησε τὴν Ἑλλάδα; Δὲν εἶνε ὁ αὐτὸς, ὅστις πρὸ ὀλίγων μόλις ἐβδομάδων ἐδημοσίευσεν καὶ ἑλληνιστὶ ἐν τῷ *Parasol* τὰ «περὶ φυτολογικῆς ἐξετάσεως τῆς Θεσσαλίας». Πᾶν ἄλλο κράτος θὰ ἐσεμνύνετο, διότι ἔχει τοιοῦτον ἐπιστήμονα ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ, θὰ ἐσέβετο καὶ θὰ ἐτίμα τὸν ἄνδρα, θὰ συνέδραμεν αὐτὸν εἰς τὸ ἔργον του καὶ θὰ ἐζήτηι νὰ ὠφελῆθῃ ἐξ αὐτοῦ. Μόνοι ἡμεῖς, μόνοι ἡμεῖς, οἱ τοῦ πρωτοτύπου βασιλείου κάτοικοι δὲν πράττομεν τοῦτο καὶ ὄχι μόνον δὲν πράττομεν τοῦτο, ἀλλ' ὕπερ ἀπελπιστικώτερον, ἐλάβομεν ἤδη καὶ τὸν ἄριον ἡμῶν πέλεκυν ἀνὰ χεῖρας καὶ ζητοῦμεν νὰ δημιουργήσωμεν πρόφασιν, ὅπως κατατομήσωμεν αὐτὸν—ν' ἀπολύσωμεν αὐτὸν καὶ ἐκ τοῦ φυτολογικοῦ μουσείου, οὕτινος τυγχάνει ἐπιμελητής.—Παύσατέ τον ἐπὶ τέλους, διότι τὸ θέλετε καὶ ἀφοῦ νομίζετε, ὅτι πᾶς ἄλλος δύναται νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐργασίαν, ἣν αὐτὸς ἐκτελεῖ ἐν τῷ προσδιορισμῷ τῶν φυτῶν, παύσατέ τον ἀφοῦ νομίζετε, ὅτι πᾶς ἄλλος δύναται τὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἐπιστημονικοῦ καταλόγου τῆς φυτολογικῆς συλλογῆς. Διορίσατε ἀντ' αὐτοῦ οἶον δῆποτε πονηρὸν καὶ ἀμαθῆς ἀνδράριον ἐπιθυμεῖτε, διορίσατε ἐκεῖνον, ὅστις ἤρῃσεν τὸ στάδιόν του, διὰ τῆς πλαστογραφίας τοῦ διπλώματός του καὶ δώσατε τῷ ἀνδραρίῳ τούτῳ τὴν ἀδειαν νὰ θερμαίνῃ διὰ τῆς ροδοκανακειῶν φυτικῆς συλλογῆς τοὺς φούρους τῶν Ἀθηνῶν, ἀλλὰ μὴ προσβάλλετε, μὴ ὑβρίζετε ἀνάδρωσ καὶ ἀγενῶς εὐσυνειδήτων ἐπιστήμονα, εὐγενῆ καὶ χρηστὸν ἄνδρα, ἔχοντα πλήρη τοῦ καθήκοντός του συναίσθησιν. Διορίσατε τὸ προειρημένον πονηρὸν ἀνδράριον καὶ καθηγητὴν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, διορίσατε μετ' αὐτοῦ καὶ τοὺς ὁμοίους του τὸν τυποκλόπον π. χ. τοῦ Λάνδερερ, ἐξακολουθεῖτε νὰ καμαρόνητε καὶ νὰ ἐνθαρρύνετε τὸν χρηστὸν ἐκεῖνον καθηγητὴν, τὸν κωλύοντα

πᾶσαν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ πρόεδον καὶ προσπαθοῦντα νὰ καταβροχθίσῃ ὀλοκλήρον τὸ Πανεπιστήμιον καὶ ἐστέ βέβαιοι, ὅτι τὸ πανελλήνιον τοῦτο ἴδρυμα θὰ προκόψῃ καὶ προοδεύσῃ.

Ἐὰν εἷς ἐκ τῶν πολλῶν παρ' ἡμῖν πολιτικῶν ἀνδρῶν ἐρωτηθῇ περὶ τῶν αἰτίων, ὧν ἕνεκα αἱ ἐπιστῆμαι τὸν νῦν δυμον παρ' ἡμῖν καθυδουσι ὕπνον, δὲν θὰ δυσκολευθῇ νὰ ἐφεύρῃ λέξεις κενὰς, ὅπως δικαιολογήσῃ τὴν κατάστασιν ταύτην: τὸ κλίμα, τὴν ἐπιστημονικὴν ἀτμόσφαιραν, τὴν μακροχρόνιον δουλείαν καὶ τὰ παρόμοια, διότι οὐδέποτε, ἔλαβεν οὗτος τὸν κόπον ν' ἀναζητήσῃ ἐν ἐκάστη ἰδιαιτέρα περιπτώσει τὰς αἰτίας τῆς νοσηρᾶς καταστάσεως, ἢ μᾶλλον διότι οὐδέποτε, οὐδέποτε ἠθέλησε νὰ κατανοήσῃ ὅτι τὰ ἄτοπα, ἅτινα πράττει αὐτὸς ἐν ὠρισμένην τινη περιπτώσει καὶ τὰ ἄτοπα, ἅτινα ἀφίνει ἄλλους νὰ πράττωσι προστιθέμενα εἰς τὰ ἄτοπα, ἅτινα ἐπραξαν οἱ προκάτοχοι αὐτοῦ ἀποτελοῦσιν ἄλυσιν μακρὰν ἀτόπων, ἅτινα εἶνε ἡ κυριώτερα αἰτία τοῦ κακοῦ.

Θὰ καταστραφῇ ἡ Ἑλλὰς; λέγουσιν οἱ διευθύνοντες τὴν τύχην ἡμῶν ἐὰν παύσωμεν ἱκανὸν, εὐσυνειδήτων καὶ χρηστὸν ἐπιστήμονα; Θὰ καταστραφῇ ἡ Ἑλλὰς ἐὰν διορίσωμεν εἰς ὑψηλὴν θέσιν ἀδέξιον καὶ ἀμαθῆ ἀνθρωπον; Θὰ καταστραφῇ ἡ Ἑλλὰς ἐὰν κακοηθέστατον ἐπιστήμονα, κακῆς πίστεως ἀνθρωπον, οὐδένα ἀφίνοντα ν' ἀναπτυχθῇ καὶ προοδεύσῃ τηρήσωμεν ἐν τῇ θέσει, ἣν ἐπὶ τόσα ἔτη κατέχει; Καὶ οὕτω σκεπτόμενοι δὲν σκέπτονται, ὅτι, ταῦτα καὶ παρόμοια ἀτοπήματα εἶνε ἡ αἰτία τῆς καταστάσεως, εἰς ἣν εὐρισκόμεθα, δὲν σκέπτονται ὅτι ἡ πολιτεία ὁμοιάζει πρὸς ὄργανισμὸν, ἐν τῷ ὁποίῳ πᾶν ὄργανον δέον ν' ἀπεργάζεται ὠρισμένην ἐνέργειαν ὅπως διατηρηθῇ, ἀναπτυχθῇ καὶ προοδεύσῃ.

— Τί συνέβη μεταξύ των;

— Ἐδειξέν εἰς τὴν σύζυγόν μου τὸ πρακτικὸν τοῦ γάμου, ἢ δὲ βαρόνη, ὡς βλέπετε καὶ εἰς αὐτὸ τὸ γράμμα, ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν ἀνὰ βολήσῃ εἰς τὰς ἐρεῦνας του.

Καὶ ὅταν ἡ κυρία Δεσιμαῖζ σᾶς ὠμίλησεν περὶ τῆς νύμφης σας, τί ἀπηντήσατε;

— Ὅτι τὸ πρακτικὸν ἦτο ψευδές, ὅτι ἡ Δουκία Γλάνδας ἦτο παλλακὴ τοῦ ἀδελφοῦ μου, ὅτι μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ μου ἀνεχώρησεν αὐτὴ ἐκ τοῦ Πόρ-Μαρλὺ καὶ οἱ ἠγγύουον καθ' ὀλοκλήριαν τί ἔγεινε.

— Καλὰ! Ἀλλὰ πῶς ἡ σύζυγός σας ἠδυνήθη νὰ μάθῃ ὅτι ἀποκαλύπτει ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ;

— Δὲν δύναμαι νὰ εἶπω. Ἐν τούτοις ὑποθέτω ὅτι καμμίαν ἡμέραν θὰ μᾶς ἠκραόσθη.

— Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη, κ. βαρόνε, μὲ τρομάζει καὶ μὲ ἐνθαρρύνει συγχρόνως: μὲ τρομάζει, διότι πανταχόθεν ἔχομεν νὰ φοβώμεθα: μὲ ἐνθαρρύνει, διότι ὁ κίνδυνος δὲν εἶνε ἀναπόφευκτος. Ἐχομεν τὸν καιρὸν νὰ σκεφθῶμεν. Πρὸς τὸ παρὸν καὶ μέχρι νεωτέρας διαταγῆς, ἡ σύζυγός καὶ τὰ τέκνα σας εἶνε ἡ σωτηρία μας. Βεβαίως εἶνε εὐτύχημα δι' ἡμᾶς ὅτι ὁ Κάρολος Σεβρὺ ἔσχε τὴν ἰδέαν νὰ ἴδῃ τὴν κυρίαν Δεσιμαῖζ πρὶν ἀπευθυνθῆ εἰς τὴν δικαιοσύνην. Ἡ δὲ κυρία Δεσιμαῖζ διὰ νὰ σᾶς σώσῃ, ἔγινεν ἡ σύμμαχος τοῦ ἔχθρου σας. Καταλαμβάνετε;

— Μάλιστα, καταλαμβάνω.

— Κύριε βαρόνε, ἐπράξατε καλῶς νυμφευθέντες καὶ καλλίτερα ἀκόμη, διότι ἀπεκτήσατε τέκνα.

Ὁ Βλαιρῶ ἔμεινε πρὸς στιγμὴν σιωπηλός, τὴν κεφαλὴν κρατῶν ἐν χερσίν. Ὅτε δὲ ἠγέρθη, σικιερὰ λάμψις διηυλάκωσε τὸ βλέμμα του.

— Κύριε βαρόνε, εἶπε βραδέως καὶ δι' ὑποκόφου φωνῆς, ὅταν πρόσκομά τι παρουσιάζεται πρὸ ἐμοῦ, τὸ συντρίβω: ὅταν κίνδυνος μὲ ἀπειλῇ, τὸν ἐμποδίζω. Πρέπει ὁ Κάρολος Σεβρὺ νὰ ἀποθάνῃ!

Ἡ φυσιογνωμία τοῦ Βλαιρῶ ἔλαβεν ἑκφρασιν τοσοῦτω τρομεράν, ὥστε ὁ βαρόνος ἠσθάνθη φρικίαςιν μέχρι τοῦ μυελου τῶν ὀστέων.

— Ἄλλ' ἡ βαρόνη γνωρίζει. . . ἐψιθύρυσεν.

Ὁ Βλαιρῶ ἐγέλασε συγγνώως: ἔπειτα κινήσας τὴν κεφαλὴν:

— Μάλιστα, ὑπέλαβε, γνωρίζει. . . ἀλλὰ θὰ σιωπήσῃ... Ὁ Βλαιρῶ, κ. βαρόνε, ὄχι ἐξ ἀγάπης πρὸς σᾶς, καὶ μὴ πρὸς κακοφανισμόν σας, ἀλλὰ ἕνεκα τῶν τέκνων της. Μήτηρ τίποτε, τίποτε δὲν δύναται κατὰ τοῦ πατρὸς τῶν τέκνων της.

— Τέλος τί μέλλετε νὰ πράξετε;

— Σᾶς τὸ εἶπον: νὰ ἀπαραχθῶμεν ἀπὸ τὸν ἔχθρόν μας.

— Πῶς;

— Ὁ ἀνθρωπος οὗτος μᾶς ἀπειλεῖ καὶ δύναται νὰ μᾶς στείλῃ εἰς τὸ κάτεργον: τὸν κατεδίκασα καὶ θὰ ἀποθάνῃ.